

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

**SPEECH OF**  
**PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE**  
**DURING THE THANKSGIVING DINNER IN DAVAO**

**[Davao City | 24 May 2019]**

Galing. Senator-elect Bong Go. [applause]

Hoy, Bong Go. [laughter] Our hosts for tonight Mr. Johnny Ng, si Pina Lao and Mr. Glenn Escandor. He owns the place. Undersecretary Karlo Bello, other government officials from Regions X, XI, and XII, Caraga and the ARMM, various parallel groups, other invited guests, and most of all mahal kong kababayan.

You know what --- this moment belongs to Bong. So I talk --- my talk would center on his expeditions sa buhay. Bong is a very grateful person.

Time and again even during my mayorship days, ganito kasi ‘yan eh --- let me just --- kasi nakakahiya eh. Okay dito tayo, ganito ‘yan ang talagang aide ko was a military man actually. Si -- may ari ng Jim’s noon. But they were playing --- he was a lieutenant, Jimmy Halili. Naglaro sila ng basketball ni Bato, siya, pati ‘yung aide ko. He was physically fit baka talagang genetics.

Noong ipinasa ni Bato sa kalakas siguro ng pitik ng kamay, ‘yung flip, sinalo ni Jimboy. Noong sinalo niya sabi nila, according to accounts, natumba tapos diretso patay.

So I was somewhere in Sta. Ana or I was I think in the --- I was visiting somebody in the hospital. Sabi nila na meron daw nangyari tapos --- sabi ko, ‘do not f\*\*\* me ganun nangyari, tell me what it is.’ Sabi na namatay na si Jimboy kasi nag partly --- it’s either heart attack or aneurysm. Pero okay ‘yung katawan niya.

Anyway, pumunta ako ng ospital and then sanay kasi akong may utusan na aide, Jimboy, eh may problema, ‘Sige Jim, ayusin mo ‘yan.’ Just what Bong has been doing for the last maybe 20 years. So sabi ko ayusin ninyo ‘yan. ‘Yung mga anak niya ngayon nandiyan sa city government maliliit pa ‘yon, may mga asawa na rin.

He was a friend, a good friend. Kasama kami palagi sa motor. And we were together when we toured the country hanggang --- hanggang doon sa Taiwan Strait pabalik. It was the longest time that we were together siyempre aide. Kasama ko si Honeylet, nag-pick up siya ‘yung pick up ko.

Iyon ang... At that time medyo ano na siya, hindi ba the complaint was he was way behind, maghintay pa kami. There was something wrong kasi ang motor kasi ordinaryo naman ‘yang ---

hindi naman --- sunny ganyan. Kasi 'yung driver ko ano naman 'yung ano eh motor, ordinary 'yung 100. Beyond 100 it's a boring life.

Pero talaga siya I have noticed na medyo ano. 'Siguro may deperensiya ka?' Sabi niya 'wala naman, naniniguro lang ako mayor kasi 'yung mga anak ko hiwalay sa nanay.' So sabi niya... Iyon ang ano niya ah --- that was his explanation.

Pero after that medyo --- kasi bakbakan 'yung motor eh. Talagang the whole day. The longest stretch is Surigao and Davao City. Isang araw talaga 'yan na ano. At that time medyo na ano na 'yan. Tapos 'yon nga namatay.

So I was left [unclear] what I should do, sabi ko 'Bong, ayusin mo.' Inayos niya. Eh wala akong aide. Si Bong naman... Ito si Bong anak ito ni August Tesoro. Ang lolo niya 'yung grand mason sa Asia. Mason 'yon, mga mason ito eh.

Ayaw naman mag-mason kasi ayaw mag --- mahuli siya ng ano pangit man. Ilan 'yan sila lahat? Apat. He was in [unclear]? Apat na bugbog, bugbugin mo.

So over the years nakuha niya 'yung style so everytime na ganun sabi ko ang sagot mo ganito direkta, wala nang palaboy-laboy. So he learned and he learned very well.

Sabi nila kung magsalita daw ikaw ngayon parang --- kung magsagot ka parang ako daw. Well for 21 years. Pero all the time ayan buhay man ito si Bong. Sabi ko talaga sa lahat, 'no corruption pati 'yang droga'. Kinausap ko lahat sa Pilipinas mag-Presidente ako and that was the rule noong I was trying to build a comfortable Davao City.

Sinabi ko gawain kong a comfortable place for you. I will return the streets and the alleys and the public places sa mga tao at makauwi. And for the police, sinabi ko this is the standard. Palakarin mo 'yung asawa mo pati 'yung anak mong maganda, let them roam anywhere in the city, 'pag umuwi 'yan unmolested, undisturbed, at walang nangyari sa buhay nila maski konti iyon ang standard in enforcement.

Well of course ang pulis kasi may kanya-kanyang kultura. And for a certain administration that is the subculture. May kultura itong mga pulis na ito and they have to --- you have to understand them.

Ako I learned very well in life because my father was the governor of Davao. So alam ko how to deal with the police kasi meron siyang provincial task force. Kilala ko 'yung --- alam ko 'yung asta ng mga pulis.

So iyan ang sinabi ko tulungan --- magtulungan tayo dito. Sabi ko sa'yo everytime, sabi ko, noong malakas na 'yung droga, nung fiscal ako, pati 'yan sila --- lahat 'yung security ko. Kasama ito sa ICC, criminal warrant. Magpaalam ka na kay mapreso na tayo. [laughter]

So alam nila. Wala lang corruption at huwag kayong pumasok sa droga kasi papatayin ko talaga kayong lahat. Do not destroy my city. Do not destroy our children. Alam mo ilan lang dito

talaga sa atin na pwedeng mag-retire comfortably. Sa pulis, bakit [unclear]. Alam mo bakit? 'Pag nagkakaso 'yan, wala na 'yan. Suspended ngayong araw na 'yan, wala ng pagkain sa mesa pati ang pag-aaral ng mga bata.

Alam ko ang... May subculture. Iyong iba ngayon hinahayaan nila 'bahala ka diyan magkakaso ka.' Ako hindi, 'pag inutusan kita o maski sabihin ko publicly, 'patayin mo'. Hindi kita ibibitin. Ako ang magpakulong para sa iyo. Meron dito minsan sabi ko, 'patayin mo.' Tapos 'yan.

Eh di pinuntahan ko 'yung... Sabi ko 'ipakulong mo ako?' Sabi 'bakit mayor?' 'Eh p\*\*\*\*\* i\*\* ka, finile (file) mo ng kaso 'yan eh 'di sino nag-utos? Ako. Magsasabi talaga nang totoo. Sabihan ko man siya, 'do not lie, tell the truth.'

Kaya ganun, ba't mo bobolahin 'yang korte kung malaman mo...? Ako, ako 'yung nag-uutos pero ang parameters ko generally is also --- is and has always been in the performance of duty. You just follow what I lectured to you because noong prosecutor ako for the years na kulang 'yung --- mga anak ko lumalaki na, Inday. Kulang talaga ang sweldo ng prosecutor.

So I had to do some pinch-hit sa --- nagturo ako ng Criminal Law, Criminal Procedure, pati Criminal Evidence diyan sa Police Academy. Sabi ko, alam naman ninyo, tinuruan ko sila. In the performance of duty, 'pag tingin mo that your life is in danger, shoot. Lalo na may pamilya ka. Huwag kang magpakamatay para lang diyan sa mga kriminal na 'yan.

Kaya ang pulis dito matapang. Kaya ngayon, with you --- I do not mean to offend anybody --- ang sikat ngayon ang pulis. Hindi na ang military --- hindi na ang mayor. Ang mayor must defer to the police kasi tatanungin ko lang --- ang tanungin ko lang naman sa kanila, sabihin mo lang sa akin ang totoo, para alam ko kung anong diskarte magagawa ko.

But do not go around shooting people, being drugged, eh t\*\*\* i\*\* mo, magbabarilan tayo dito. At alam talaga nila. Eh ilang pulis na 'yan. Siguro magsabi ka lang anim na pulis, hinamon ko nagbarilan 'yan, paalisin mo pa 'yang isa na 'yan, 'umalis ka diyan. Tayong dalawa ang... T\*\*\* i\*\* ka.'

Kaya ganun. So nakuha ni Bong 'yung diskarte. Maski wala ang... The reason why sinabi ko ito kasi 'pag wala ako, alam na niya ang iutos niya. Automatic na sa kanya na 'yon. Sabi ko 'di hulihin mo ganun.

Kagaya nitong Kadamay, I'm warning you. 'Yung land grabbing ninyo style ng okupasyon. Basta ang order ko sa law enforcement, hulihin ninyo pati 'yang Atty. Mahinay na 'yan. Ipapahuli ko talaga 'yan and you will go to this land reform.

Walang... Lahat, land reform gusto ko 'yan. Ako ang pinakamaraming titulo na --- almost 60,000 hectares. Gusto ko pa. But the land reform program has stopped. We no longer cannot acquire.

Pero sinabi ko 'yung beneficiaries na sinabi noon mag-tenant sila, you must surrender the land to the tenant or else tayo ang may [inaudible].

Itong komunista kasi akala nila sila lang ang marunong. Mag-land reform, wala naman typewriter, ang tataas ng kuko, walang ballpen. Mag-drawing ng --- tapos mag-land reform ka.

Alam mo ba 'pag land reform, 'pag hindi mo madala nang husto 'yan, gulo 'yan. But you have to explain patiently to the --- there is always a time for everything.

Hanapin mo 'yang kanta, Bong. Kasi sinabi ko sa kanya --- sa Ecclesiastes 3. But there is a song, a time for everything. Sabi ko, panahon na yumaman kayo and for generations kayo 'yung may-ari ng tubo. At lumaban kayo, kung saan-saan napunta 'yung mga ano.

Pero kayong inabutan ngayon, well then I'm sorry, you cannot be as rich as your forefathers because of the limitations now imposed by law.

May land reform eh. At ako gusto ko. Alam mo bakit? Lahat tayo dito sa Davao, except for the natives, Bagobo, Mandaya at ang sinasabi nilang Davaoeño pero actually imported 'yon eh.

We are all migrants in this city. We migrated here 1948. 'Yang shrine na 'yan, diyan pa ako nagbabaril ng unggoy. Maniwala kayo. I used to hunt because that's my favorite.

Hindi na lang ako makapasok ngayon kasi nagmumurahan kami nitong NPA. But before that, I was the only one allowed also to go hunting in the forest. Ako lang 'yung nakakapasok eh.

Pero ngayon, hindi ko na... But kung dito, wala. Hindi ako papatayin ng NPA. So 'yan ang... For those na nawala, there's always a time. A time to shine as bright as the sun or brighter even. But there is always a time that you will be dimmed.

Ako ngayon, may --- but three years it's just around the corner. Mawawala rin ako. Pero 'yan ang ipagbibilin ko sa inyo. 'Yang corruption na 'yan talagang... I've been your mayor for 23 years, ni minsan wala kayong... Mabuti't na lang nasunod rin ni Inday. And si... [Nandito ba si Pulong? Ah abroad?]

First time ako nakapunta ng ano, sa totoo lang, mayor na ako. Hong Kong. O vice mayor. Oo, first time ko nakita 'yung...

Meron kami pero not enough. Sweldo tapos nanay ko negosyo, negosyo rin. Meron kaming pera. Kagaya ko ngayon. Pero 'yung pera ko, it's about 28 million all in all, pati 'yung lupa namin sa Dumoy, 'yang Duro ice plant, 'yang Philbex, sawmill namin 'yan lahat. So meron kaming...

Dito kami 1948, alangan naman na hindi marunong maghanap-buhay ang tatay ko. Meron kami pero not enough to squander, paabroad-abroad ganun. Mahirap 'yan kasi I would not want to be a burden sa aking mga anak. Gusto ko pag-retire ko, 'pag naubos na 'yung pera ko puro sa medisina, sa ospital, then God should kill me. I should die because I do not --- wala ka ng pambili kaya ganun. Itong mga pulis, itong mga pulis...

Ilan lang ang sweldo nito? Ilan lang ang retirement? At they retire at the age of

57. By that time, ang mga anak na nag-eeskwela nandiyan pa ‘yan sa mga fourth year ‘yung...

Or sa bagay ito sila, hindi naman masyadong ma-ano. Kung may apat --- ang average nito, tatlo at apat. ‘Yung panahon na ‘yan meron pa nag-aaral diyan. Saan sila kukuha?

Kahit idoble mo ang sweldo eh. Magpapalakas ako? For what? Takot ako na i-coup d’etat ako ng police pati military? If you want me out, tell me.

Huwag ka nang mag-tangke-tangke de giyera kagaya kay Trillanes [unclear] --- a PMAer tapos ganun ang ano. Total it’s a bankrupt of values sa buhay.

‘Yung mga ganun. Sabagay hindi lang... Ang average PMAer talagang straight ‘yan. Meron lang talagang adventurism and greed. Kaya ‘pag nagkahawak ng power, bantay ka talaga diyan pera ‘yan.

May mga kaibigan ako na Cabinet members. Ayaw ko na lang banggitin. ‘Yung iba of course retired, whatever reason. Pero ‘pag sinabi ko na, ‘Adre, about time to go separate ways,’ corruption ‘yan.

The late --- latest ‘yung FDA. ‘Yung asawa ni Puno. Because he helped me. He offered to help sa ‘pag... Marunong ‘yang mga Puno. Wala ako... Sabi ko noong pagkatapos na, hindi ko alam na gold mine pala ‘yan sa mga corrupt.

Biro mo pati ‘yung president ng Philippine Chamber of Commerce nagpasalamat. Kaya ako wala na ako. Noong nalaman ko, sabi ko diretso na. Hindi ako nagbibigay ng kuwan. Kung mag-abot tayo.

So sinasabi ko ‘yan kasi ipinapasa ko kay Bong. Si Bong is... Magsabi ka lang million dumaan sa kamay niya. Iyang magpunta ako sa bukid, ‘yang mga military, dala-dala ko ‘yan. Alam mo sa totoo lang kung magbigay ako ng pera sa inyo, binubuksan ko. Mag-command conference ako binubuksan ko. Sabi ko, “Yan, 50 million, intelligence fund, paghatian ninyo.” ‘Yung iba naman isinasali ko na lang doon sa --- hindi nila alam idinadagdag ko doon sa kanilang operations.

Sila ang may sweldo. Bakit? Eh ito lang ang mga ‘to mautusan ko eh. Kung magkagulo tayo, ito lang sila ang sabi ko --- babae o lalaki. It doesn’t really matter if you are... ‘Pag sinabi ko, ‘abante kayo at ‘pag na may nakita kayong impiyerno doon, tumalon kayo at magpakamatay kayo, huwag kayong mag-reklamo.’ Walang reklamo.

Kaya naintindihan ko ‘yan. Hindi ako nagpapasabi na nagpapalakas. Hindi ako nagpapalakas. I was elected by the people. I was not elected by the military or the police. So what’s the... ‘Yan ang totoo. Hindi lang nila alam kasi tayo...

Well, on the average, if I go out of my house, give or take, about 85 percent I go home alive. Itong mga ‘to, ‘pag labas ng kampo, there’s no telling kung uuwi pa ba ito. Kaya kailangan ang -

-- dagdagan mo talaga. 'Yung lupa nila. Malaki man 'yang Bonifacio na 'yan. Sabi ko ibigay ko sa inyo pero huwag ninyong ipagbili. Ipa-lease ninyo kagaya ng Taguig pati Makati.

Tapos --- si Dominguez kasi, I suggested i-diretso. But you know Dominguez is a real --- alam mo na banker. 'No, no, no, no.' Gusto niya mag-create ng extension ng GSIS pero para sa kanila lang. Kaya sabi niya, "Dito sigurado talaga ang pera." Ayaw niya --- wala naman siyang dynamics on his dealings sa military pati police. But... So make sure they work.

By the year's end, ibibigay ko na 'yung lupa nila. Bahala na sila kung sino ang magrerenta. 'Yan mataas 'yan. Then it had to be bidding. So babantayan ninyo 'yung corruption. 'Yung mga ganon. 'Yung the latest, they --- pati 'yung pinakialaman lahat ng chemicals.

Sabi nga ni Bong after the election nandiyan na ako. Sabihin ko talaga ito kasi nakaka --- nakakasuka na. Sumusuka na lahat. Itapon 'yan. Ni walang permit or inspection dito, inspection doon. 'Yan na lang sabi ko sa BIR, 'huwag.' Kagaya niyang bag na noong pauwi, huwag ninyong galawin lalo na 'yung walang pera. Tayo lang naman makabayad eh. Ano man --- magsabi ang assessor, magkano? 10,000? It's nothing.

Pero itong mga ito, magbili ng perfume, figurine o ano tapos pakialaman mo pa. Tapos taniman mo pa ng bala. Ah p\*\*\*\*\* i\*\*. Hindi --- diyan, hindi talaga tayo magkaintindihan because I stand against oppression. Ayaw ko talaga. Ayaw ko ng oppression lalo na 'yung wala talaga. Kung wala ka, 'wag na ninyo silang lapitan kay unahin mo sa...

Kaya ito si Bong sumikat kasi nag-himo (create) ng hospital. Walang medisina, wala lahat. Kung idaan mo naman dito, ipa-process pa. No immediate. Ibigay niyo agad. 'Pag reseta ng doctor, ibigay. 'O, taga saan ka?

Noon, taga-Davao lang. Noong ako ay --- 'yung... [Ano 'yung aking ano?] Lingap sa Mahirap. It was limited to --- sa Davao City. Ngayon 'yung mga taga-Cotabato lalo na 'yung mga... There's a prevalent cancer sa bata sa Muslim area. I'm trying to figure out kung saan 'yan. But dumating ito hanggang Cotabato, especially Cotabato. There's something wrong there sa --- I don't know if it's a metallic thing or sa tubig. Maka... Puno ng pera 'yan. Sabi ko you...

Kaya ngayon, noong mayor pa ako, sabi ko basta Pilipino, basta Pilipino ibigay mo lahat tatal hindi atin 'yang pera. Ubusin natin. Eh mako-corrupt lang rin 'yan, eh 'di ibigay mo na. O kaya ako dito ngayon 'yung kasya ang budget, diretso 'yan. Ang benefit niyan is education pati hospital.

'Yung mga mining-mining, bahala na si General Cimat diyan. Pera-pera lang 'yan. Hindi man nila mabili kung ganun-ganun lang. Istrikto 'yan si... Almost kalahati ng Cabinet ko, almost, isang linya diyan puro generals. Kaming mga sibilyan nandito. At sabi ko at one time, tumindig talaga ako. There was this report na... So I was trying to find out. 'So give me your procedure. Paano makuha ng... Paano ang conversion?' T\*\*\* i\*\*, tatlong pages.

Sinabi ko sa kanilang harap, tumindig ako, sabi ko, "I am offering my resignation. I'd like to retire because the thing that you are showing me is not for the... It can be accomplished." Sabi ko, p\*\*\*\*\* i\*\* inabot nga kayo ng limang taon diyan. P\*\*\*\*\* i\*\*\*\*\* 'yan. L\*\*\*\*\* kayo.

Kung ibang presidente mag-abot 'yan ng sampung taon, walang mangyari. Eh conversion. Kasi 'yung kanila kung bibilihin ang lupa... Eh 'yan, land reform. Pwede tayong maging commercial 'yan and there's always a time for a place to progress. 'Yan, eh di ipagbili nila.

In the same manner, sa Boracay ipinalinis ko. And there was a lot of speculation. Ibigay ko sa mga mayaman, diyan sa mga negosyante, mga casino. Ah sige lang. Sabi ko lang kay Año pati Cimat, puro military. Kaya gusto ko military. Wala akong ano sa civilian. I'm not trying to attribute corruption to anybody. Pero dito pagka military ang utusan mo, walang... Sa sibilyan, idedebate ka pa. Pagdating ng director, sabi ko...

Kasi you know, they are trying to... 'Yung --- 'yan nga sabi ko. I have to ask Congress to --- lalo na 'yang lowest bid. Tanggalin talaga ninyo 'yan otherwise corruption will never go away. Mag-bidding 'yan eh. Mag-bid siya pa --- eh di 'yung lowest bid. Mag-bid 'yung isa, '100 million.' Okay, '90 ako.' Tapos sabihin nung isa, 'No, 85.' Parang auction 'yan eh. So...

Pero ngayon, pagdating ng panahon, i-dive niya. Lowest bid siya. Bigyan pa niya 'yang... Five layers of --- lahat 'yan. Kaya ang project ko 100 billion, 40 million na lang 'yan.

Kay ang project makita mo, p\*\*\*\*\* i\*\* niya, hindi tapos or it's a lousy... Sira kaagad wala na. Kaya 'yung mag-asfalto ka, lipstick lang 'yan. [laughter] Ganun lang 'yan, lipstick lang 'yan. Tapos [unclear] Maya-maya, wala na.

Because alam mo, nakakahiya rin kasi. You know, when I was a prosecutor dito sa Davao, wala pa 'yang Ombudsman. Ang tawag noon diyan, Tanodbayan. And I was a special prosecutor for the Tanodbayan dito.

Kaya nakakahiya naman, p\*\*\*, titindig ako, basahan ako ng corruption charges. Kaya maasahan ninyo, I'm telling you the truth. And you can validate it. Walang transaction sa gobyerno involving a project, either public or private or --- public and private spending dito.

Walang dumadating sa akin. I do not allow it. Ang akin policies, 'yung mga ganun, promotion. Kagaya nitong military pati pulis, i --- pag-retire nung general, retire rin si general. Akyat lahat 'yan. So every day may mag-retire, akyat lahat 'yan. All year round, sige ka lang pirma ng pulis. Anak ng jueteng.

So isang listahan lang 'yan sila. Hindi na ako mag ganun ng... Hindi 'yung... Minsan hindi ko na malaman 'yung kuwan, circulate. Alam mo, may Buerger's disease ako. Circulation.

Walang... Walang... Walang transaction. Kaya kung mag-alis ako diyan, maski piso wala kang makuha sa akin. Not... 'Yang DDS, I told you do not destroy my country. I could not be more clearer when I say because if you do, I will kill you.

Iyan lang ang paraan p\*\*\*\*\* i\*\*\*\*\* Pilipino. Before I became President, ilan ang nakikita ninyo na drug addict? So when the count began during sa panahon ni Santiago. But because Santiago was good, hindi siya pinapakinggan ng presidente. Because ang priority namin iba.

Ako, sa kampanya, I said corruption, I will try to stop sabi ko. Then droga. Criminality, sabi ko huwag kayo. Do not f\*\*\* with me because talagang hihiritan kita. Wala naman akong... Sinabi ko nga sa inyo lahat. Eh ngayon kung pumasok ka, eh 'di problema mo.

It's not my problem anymore. Ikaw mismo 'yung pumasok. Alam mo na na kapag natsatsambahan ka, ayun. You destroy the lives of my countrymen. Ayan kay Bato. Kaya sabi nga ni Santiago, there are 3 million.

Ninety-two percent --- all the barangays in Metro Manila contaminated. It was published but nobody really cared --- the attention with passion. Ako lang kasi nakikita ko 'yung mga loko-loko dahil sa droga eh. Nakikita ko kung...

Alam mo, ito ha. Head of the family, 'pag ito ang pumasok ng droga, wala na. Ito, mag-away. Away nang away 'yan. Magnakaw tapos mambugbog pati pamilya, ang bata. That family becomes dysfunctional. Ilan 'yan?

Ang sabi ni... Kung anak mo merong... Pagka nagkaproblema ka sa anak mo sa droga, your family becomes dysfunctional. Magnakaw 'yan, mag-rape 'yan. Mag... Kung anong kalokohan. Sabi ni Santiago, 3 million. Sabi nila that's too much.

O sabi ko kay Bato, o sabi ko, 'Ronald, sige, you open the records.' Anong nakuha ko? Seven generals involved sa drugs. Eh nanalo na pa sa... Well, that's another problem. Then one million six hundred ang final tally nila. One million six hundred dysfunctional family, and one million six and more still counting are practically slaves to a drug called shabu.

Kung ikaw ang presidente, maligayahan ka niyan? 'Yung mga presidente... Pero ako kung --- hindi sa ano --- 'yung mga bata. Diyan sa GSIS, marami. Hindi ko lang masabi. Anak ng mga opisyal, nagkaproblema sila.

Kasi alam mo, magpunta sa akin. Sabihin na, 'Mayor, ang anak ko baka ma... Alam mo, hindi ko talaga akalaing ganito.' Mga anak ng kaibigan ko. P\*\*\*\*\* i\*\*. Kaya by the time na kita ko 'yung bahay, wala na rin diyan.

I don't know where he is but if I see him today, I'll kill him. Wala akong ano diyan. I have Bong. Baka ma-presidente ka, tapusin mo na lahat para... [applause] Hayaan mo ito. You said he's the only one... Ako pala? Hindi niyo alam ang lolo ko Lam? Ang lola ko Maranao? Alam ba ninyo 'yan? Kaya si Bong, ayun. Ngayon may... Grabe ang ano.

You know, you have to thank God. Iyong Diyos ko ha. My God. Hindi 'yung sa... I don't...



My God does not create hell. My God does not create human beings only to condemn them to the eternal fires of hell. What... How... How... How can be a God that is stupid? Bakit mo gawain 'yan?

Ito namang mga feminists, sabi nila ang bunganga ko raw. Eh sanay... Iyan ang kultura na nalakihan ko eh. The joke is always on the women. Pero 'yung alam mo na. Alam mo ang totoo, nananaginip ako.

Sabi ko sa Diyos, alam mo Diyos, you know, binabatikos ako dahil 'yung ginagawa ko. Pero 'yun man ang biro na maski sa eskwelahan. Pinapayak man ninyo ang mga babae. Mga ganun.

Sabi ko, ano ka? Sabi niya --- sabi ko, anong plano mo noon? Sabihin mo nga sa akin ang totoo. Kay kung ang babae talaga ang pabor ng Diyos, then ang Diyos ang una niyang ginawa, babae sana.

Tapos pagsabi niya o, sabi --- Bible. And I believe it. Sabi ng Diyos, kawawa naman ito si Adam. Nandiyan 'di ba? Wala siyang kasama. So ang Diyos, gumawa pa ng isang babae. Doon nagkal\*\*\*\*\*-]\*\*\*\*\* 'yung desisyon ng ano. [laughter]

Eh okay na sana 'yung lalaki kay magsuntukan tayo o anong gusto mo. Halikan tayo dito puro. [laughter] Wala man akong problema. Bakla man ako noon. [laughter] Totoo. Eh ano. Kung talagang inuna ang babae according to the Bible, you are listening to me now, hindi ako pastor.

Ang babae was a second thought. When God created Adam, he said, "Let there be life. Let there be a human being." Tapos sabi niya, "Kawawa naman ito. Wala siyang partner." [laughter] Kaya paggawa ng babae, nagkasiyam-siyam ang ating [laughter] buhay.

Totoo. Afterthought lang ang babae eh. Kaya nga the way --- it's not because I'm trying to justify. Of course it's a trait alam ko na hindi magustuhan ng ano.

But among sa --- baryo ako noon, ganun talaga 'yun, babae talaga ang --- sabi and totoo naman talaga. Ay karaming maganda dito. Tsk, balikan ko kayo bukas ha, pagkatapos.

'Yun lang galit na kaagad sila. So eh di ayaw mo ng mga babae. Ayaw mong masali eh 'di huwag mo kaming --- huwag mo akong pakinggan. It's not because of the de --- I want to derogate the women. My mother... May anak ako si Inday, may apo ako.

Pero 'yang biro na 'yan hindi 'yan intentional. It is there planted in the genetics of men because we have been doing it since. Noon pa 'yan. May --- depende lang sa... Pero among sa ano, nagbibiruan talaga ng ganun.

So 'yan ang ano ko kay Bong. Sundin mo lang. Do not --- huwag kang pumayag... Kasi nung ipinatawag siya sa Senate, 'yung barko nandiyan na tapos na lang kung ano --- ano ang pipiliin ng... But that --- the selection was tapos na.

Pumunta 'yung may-ari ng frigate nung ku --- kasi sabi ko basta corruption you are welcome, anybody sa inyo. Basta corruption just say, tawagan niyo lang ako. You connect with me and I will attend to it immediately. Sigurado 'yang pagkabukas.

Ang --- ang Undersecretary ng Budget sinipa ko sa mukha. Ako lang ang presidenteng nagbubugbog ng tao. Corruption. Dito ako --- kaya ako galit eh. Oo, basta corruption.

So 'yun pumunta. Bakit pa daw ayaw mag --- ayaw i-deliver? So nakita ni Bong, pinuntahan niya si Lorenzana. Lorenzana naman wrote a note here, "Kindly refer this to the legal."

May nakuha sila. Kasi ang mga empleyado diyan hindi 'yan iyo eh. 'Yung plantilla nung panahon ni Ramos, nandiyan pa. 'Yung plantilla nung panahon ni --- kung hindi pa mag-retire. Ipatong mo lang 'yang iyo.

But ang loyalty diyan sa loob. They call it a snake pit. Hindi iyo 'yan. At kung makakuha 'yan nang makasira sa'yo, kukunin 'yan, ibigay. Ang magandang babae o lalaki ibinigay niya kay Trillanes.

Ito ang nangyari. Ito talaga. Ito na 'yung bakit senador ito. Sabi niya, "Mayor, ipinatawag ako?" Mayor ang tawag niya sa akin, mayor. "Ipinatawag man ako sa Senate ni Trillanes." Sabi ko, "Bakit?" "Yung nakuha nila na note ni Lorenzana, referring the courier to the legal office para mapagsabihan." Eh na-intercept siguro gi photo --- electronic copy, ipinatawag si Bong.

Doon siya medyo... Sabi ko, wala tayong pakialam diyan. That contract is done. Hindi natin panahon 'yan. Go there at sabi ka... So para kang pinapakalma 'yung pro-administration, sige lang Bong tatal executive session. Sila-sila lang.

Sabi ko, "Bong, huwag kang pumayag. Demand. Diyan in public." Wala ka man --- just tell the truth. Punta siya. Sabi ko, "Pag-aralan mo lang ang sagot mo. Just tell the truth."

Eh nag-perform. Ito kasi... Ang radyo na lang kung anong brand na gusto mo. Kumbaga 'yung ito, kotse anong gusto mong --- Sony ba o... 'Yun. Maganda pagka-explain niya eh, logical. Eh bright 'to.

So 'yun na. Wala namang makuha sila sa akin. Pagkatapos niyan, nagpalakpakan. Sinabi ko, "Bong, just be on the right side. Senador ka balang araw." [applause]

Kaya hindi siya makapaniwala. "Hindi talaga ako makapaniwala." Sabi ko --- sabi ko, it --- you should thank Trillanes. [laughter] Totoo. Siya 'yung --- he... Ang problema kay Trillanes, he is always eternally fishing for a wrong.

Wala siyang makuha dito sa akin because my order is, "Do it in accordance with law. Including the killing of criminals." If may policeman namatay, masipa pa kita diyan kung maabutan kita sa susunod. "Bakit ka nagpauna?"

O totoo 'yan. Tanungin mo 'yung pulis. Sabi ko talaga sa mga pulis dito, "T\*\*\* i\*\* 'pag inabutan kita sa ospital sipain kita." Bakit ka magpatalo ng kriminal? Kaya ako galit diyan sa... Kasi prosecutor ako tapos ang tatay ko I grew up na you have to be right.

Ay problema ang tatay... Ganun. So ang solution niya is ganito. You have to be right. Legal talaga 'yan. Noong fiscal ako, magtanong ka maski sino abugado dito, ay hindi mo ako mayaya ng coffee, ganun. Magbigay sa akin gaya ng mga t-shirt-t-shirt ng Pasko.

'Yan si Honeylet, 'isauli mo'. Lalo na 'yung mga malalaking korporasyon. Mga kaibigan ko. 'Yung basket na puro cheese, ganun. Maski nung fiscal ako pagdating sa opisina, 'isauli mo 'yan'. Sabihin mo okay ako, okay lang ako.

Ngayon, nag-annouce ako noong earliest nung mayor ako, ang sinabi ko, kung magbigay ka lang naman sa akin, tutal sa... Okay na ako. Sabi ko, okay na ako. Magbili ka na lang ng bigas, ibigay mo doon sa Cari --- 'yung Caritas tapos ibigay mo lang sa akin 'yung resibo. So alam ko na ma-ano ka na Pilipino.

Maybe someday kung hindi naman mabigat ang kasalanan mo, at hindi tayo nagaagawan ng babae kasi hindi naman talaga ako pwede na ngayon. [laughter] Si [Mario?] diyan, sige tawa-tawa ang... Noon, panahon namin mag-ad --- I admit, panahon namin. Noong congressman kami.

Saan siya? [laughter] Ah hindi pwede ngayon, magbugaw ka lang pero wala ka na. [laughter] Sabihin mo, kay hiwalay ka pala sa asawa mo, ako... Hindi naman nakikinig. [laughter]

Actually ganito ha, mga asawa, I'm not trying to... Walang lalaki na hindi nangangaliwa. [laughter and applause] Walang lalaki... Kung ang lalaki mo magsabi magsimba araw-araw sa simbahan tapos magkalawat, 'yung communion. Try to --- baka 'pag nakatalikod ka magbihis ng babae 'yan. [laughter]

Walang lalaki na... Kung magpunta ka ng abroad. 'Yung... Alangan. Makita mo. Ayan, sino --- sino mang --- hindi man kami mayaman so you do not belong to the 400 of society, 'yung elite talaga.

So sila lang ang makakuha ng mga... I'm not trying to be vulgar but it is true. Ako, totoo lang hindi ka ma... You might not like it but it's the truth. 'Yung mga beauty, 'yung mga Ms. ano, ganun.

Ito nga si Sebastian, p\*\*\*\*\* i\*\* dinala 'yung Ms. Ecuador. Saan 'yan si buang? Nandito ba si Sebastian? Wala? Ayun, nalulungkot na nung makita. Punta si ano doon. Isa itong ka... Sebastian.

Alam mo sa totoo lang. Sa karami ng foreigner si Bong sabi, "Kausapin mo si Sebastian. Kasi 'yung ano niya hindi maayos-ayos. Nagdududa na ako ngayon." P\*\*\*\*\* i\*\*. [laughter]

Sabi ko pati 'yung ano niya --- 'yung nanay ng apo ko. Sabi ko 'i-test ka na'. Pumayag naman tapos negative. Sabi ko, 'Wag ka masyadong magkumpiyansa 'yang mga...

Ako sa totoo lang maski --- hindi totoo lang hindi ako naga-ano. Seldom, kung meron akong makita, pero kung sabihin mo magrelasyon ako ng mga foreigners, wala akong "L" sa kanila. [laughter]

Wala talaga. Ni anak --- alam niyan maski sino. Wala talaga akong libido diyan sa... Kasi nag-iisip ako ng saan ito nanggaling? Kaya lalo na iyang --- nung na-mayor ako na may pabor diyan, ganito, tapos mag-katok.

Siyempre ayaw kong hiyain 'yung ano, so bigyan ko ng two, three thousand, umuwi ka na. Umuwi ka na kasi darating na 'yung asawa ko ngayon. [laughter] Totoo. The fastest way to ano 'yung babae, sabihan mo na, "Tsk tsk, asawa ko nandiyan sa likod." Pa-simple na 'yan. Sa kwarto sabihin mo umalis ka na, dadating 'yung asawa ko. Ganun ang style.

[Bong, sundin mo 'yan ha?] [laughter] Sabihin ko na balik ka na lang bukas kasi uuwi na siya bukas, balik ka pagka-bukas. Hindi, totoo 'yan. Wala, hindi mo ako nakita in the company of --- historically maski sa Maynila.

You have never --- nobody would dare say na nakita ako may kasamang mga foreigner. Akin 'yung ano lang, I like to suffer in the agony of being alone. Mas mag --- mas maganda 'yan kay sa end wala kang problema. [laughter]

Pero sabihin mo na ako lang, lahat na lalaki. Kasi bakla, kagaya ko bakla man ako noon pero nagbago ako. [laughter] Nung nakita ko 'yung --- si Elizabeth eh. Ito si --- actually matagal na kami nito ni... She has the right to kill me.

I became mayor in 1988 --- '89. Ganun na kami katagal --- '89. So as you can see, love can be forever. Ang sabi ni --- may forever ba sa love? Wala. Meron. [cheers and applause]

Pero delikado ito. ['Wag ka lang magalit ha? Ginawa mo naman.] Wala na, galit na, pula na 'yung mata. Ito nahuli niya 'yung isang kaibigan ko na babae, sinaksak. Buca --- Bulakeña 'to, p\*\*\*\*\* i\*\*. Ito sabi ko bantay kayo kay mananaksak talaga ito. [laughter]

Sinaksak 'yung babae. Sabi ko p\*\*\*, pero wala na tapos na 'yun. I'm 74, maski sino man sa inyo you talk to her, wala na. I said there's always a time for everything. In three years, I'm going to retire. I'm happy that I --- ngayon kasi na-ano tayo. We should thank God.

God gave us two senators. Si Dela Rosa pati... Dela Rosa was born in --- dito sa Bato. Kaya "Bato" 'yan eh, Bato before Digos. After Sta. Cruz 'di ba may barangay diyan Bato, taga-riyan 'yan siya. Ako taga-Leyte pero sabihin mo na he has stayed there in Davao.

Dalawang senador, presidente, at mga tigang na congressman. Meron pa tayong ito, extended, si Lord. Oo, new district ito sa ano, Congressman Velasco ng Marinduque. Misis niya si Wen. Ito mabait rin ito, bagong areglo lang rin ito. [laughter]

Oo. Bagong areglo lang 'to. [laughter] Akala ko patay ka na. Sabi ko nga walang lalaki na hindi... So 'wag na kayong mag-ano. Kung ganun-ganun lang tapos kayong mga lalaki 'wag kayong mag-garahe. 'Yun bang mag --- you live in another house also like husband and wife.

If you are a Muslim, go, because you can marry at least somebody you can --- kung bulsa mo okay. But tayo na --- ako nasa middle, hindi man tayo pwede diyan. So dahan-dahan lang. 'Yun ang ano ko kay Bong, but ito... Sabi kasi niya salamat Mayor, salamat Mayor.

Kahapon lang. 'Yung parang --- pinapagalitan ko rin ito eh. Nabubulyawan ko ito siya. Eh empleyado ko eh. Sabi ko, "Bong, stop it. Sa ayaw ko't sa hindi, talagang ma-senador ka." [applause]

Kagaya ko, sino ba sa inyo...? Ah kayong mga taga- Davao was so enthusiastic about my candidacy.

You didn't give a damn about statistics and the wherewithals. Sino lang naman nagsuporta sa akin? Si Imee Marcos, openly. Si Abet ng Bataan, kaibigan ko man 'yun, kaibigan rin nila, Abet Garcia, governor. Tapos dito sa baba, Masbate. Kasi pati Ilocos Norte, Ilocos Sur --- brod ko.

'Yung dalawang mga fraternity brothers ko nag-support sa akin. One, two, three. Sa Masbate because brod ko 'yung anak. Mayor yata eh, 'no? Dito sa Visayas kung saan ako galing, wala akong leader ni isa maski na tanod o barangay health worker ni isa wala ako.

And even in the hometown --- of course I won, wala. Wala, lahat doon sa kabila. In Mindanao and to my eternal gratitude, the Zubiri. May isa pala, si mayor --- liaison ko. Ang liaison nako, katong mayor sa Cebu. Sitoy, si Sitoy lang ang --- 'yung mag-isang municipal mayor ng Cordova.

Mindanao, si --- si Zubiri, father and son. Sa --- talo ako sa Agusan del Sur pero sa Agusan del Norte nanalo ako. Dahil si --- kay Angel. Si Iyay ang tawag ko niyan eh, ang governor ngayon. Tinalo niya lahat ang kalaban niya.

Pati lahat ni-wipe out niya pati 'yung magkapatid nag-away, kanya-kanyang ticket. 'Yun lang, tapos kayo. Kaya nung na-Presidente ako, alam mo wala talaga akong utang na loob. Sabi ko talaga, ayan o si Honeylet, sabi ko, "Let, 'pag na-proclaim na ako." Umakyat siya sa kwarto ko. Tataas ako kasi magkatabi sila ni Kitty.

Sabi niya, "Mayor ka na." Hinalikan niya ako. Sabi ko, "Let, ano kayang...?" [Bong, makinig ka sundin mo na lang. I cannot talk for you.] Sabi ko, you know, wala man akong pera pati ako hindi manalo kung --- hindi ko maano kung manalo ba ako o talo.

Sabi ko, "Diyos, anong gusto mo?" Gusto ng Diyos 'yung mga pangako ko. Tinupad ko, pumunta ako ng Nueva Ecija. Itong mga NPA sabi nila, "Mayor, ganun-ganun." "Okay, 'pag na-presidente ako tandaan niyo, tanggalin ko 'yang irrigation fee," that's 5,000. Mawawala na 'yan. Na-presidente ako, ginawa ko.

Sabi ko ang droga hihiritan ko talaga kayo. Kaya ako nagkakaso sa International Court of Justice. Maniwala kayong mga buang 'yan. Ako paharapin mo ako sa puti? L\*\*\*\* kayo. Who are you to judge me?

Kung nandito na Sandigan, eh 'di i-convict mo. Okay man akong makulong because the presidency is a gift from God. [applause]

Ganun ang gusto ko niyan. Basta ito. Tapos ang gift ko sa inyo is gawain niyo talaga lahat gawain ko. Ngayon, kung tignan ko hadlang ka, eh... Ikaw, kung anong gusto mo. What do you want? You want to stay healthy? Fine. If you want to go underground, go ahead.

Sabi ko, I'm reiterating kayong mga... Mayor, ako pa sa inyo tatal may mga pera kayo, nandiyan pa 'yung mga media malalaki, nasa listahan pa kayo, punta lang kayo sa PDEA, isinama lang, okay na sa akin. Drop it.

Ang NPA ganun rin. Gusto ninyo ma --- drop the firearms. Open ako maski ano. Land reform? Sabi ko nga, ubusin niyo lupa sa gobyerno. Ibigay mo, ibigay mo lahat.

'Yung Boracay, 'yan... Itong mga mayaman. Diyan nag-bibikini tapos nag -- tinatangal pa minsan bra ang mga y\*\*\*. Temptation. [laughter]

'Yung likod niyan ng Boracay beach papuntang bukid. As I have said, ibinigay ko na sa mga Aeta. They own it. Sabi ko, it's time. Just wait for about five years. You can lease it in the meantime. But ako after 10 years, milyonaryo kayong lahat. Sabi ko huwag ninyong ipagbili kasi naaawa ako eh, nakakahawak ng pera eh.

This time, inyo na. Pretext na lang 'yang agriculture. Pero sa papel, kanila na. Hawak sila ng... And if I have time, gawain ko para lahat.

Ang nagka-problema dito, gusto kong i-settle ito yung ancestral land. Medyo hindi maganda ang pagka...Nagkakagulo, hindi mo maibigay sa isang tao kasi lahat... The whole of the population in almost one province are all owners. So, walang pumapasok na development. That's something that must be changed. Para lang 'yan sa kanila. Para kung 'di nila magamit may pera sila.

Bong, balik tayo. 'Di ko na kailangan sabihin sa iyo. Basta ang the best... Alam mo naman 'yon. Ito talaga. Pati magpunta ka sa Senate, lalo na 'yang mga negosyante ganun, leave the door open.

Huwag kang makipag-usap diyan sa yayain ka ng restaurant ganun. Kami ng congressman kami kami lang ng --- I do not accpet 'yung mga --- mga imbitasyon na dinner na... Okay na ako.

And itong mga Chinese na kaibigan ko kasi nagsusunuran eh. Pero ito naman kaibigan ko noon pa. Fiscal pa ako. Like Sammy Uy, yung mga Uy. Alam ba ninyo 'yan noon nag-aral sa Ateneo 'yan sila. Nagkakasera 'yan sa amin. Kasi Chinese 'yan na galing Cebu. Bisaya.

Nung nag-aral sila sa Ateneo, pagka-lunch time, ang akala nitong mga buang na taga-Maynila, mga elitistang ugok, akala ninyo, kinaibigan ko 'yang mga Intsik kasi... Kagaya ni Yang, 'yung Michael 'Yang kilala ko. Wala talaga 'yan.

Actually, sino bang buhay dito nandoon? Buhay pa si Sid? Sa command conferece noon, dala-dala siya ni Sammy Uy. Mag-negosyo siya. Sabi niya 'yung mga cellphone. Ganun.

Sinabi ko talaga sa kanya, "You are welcome but huwag ka talagang --- do not do drugs because I will bury you alive. Ililibing kita." Sabihin mo sa akin. Wala 'yan, malinis 'yan. Maybe 'yung associates niya. Wala na tayong pakialam diyan. Pati 'yan.

Pati nga diyan hindi ako nagtatanggap ng ano eh. 'Yan buhay pa si James Gaisano. I mean, sakit 'yung... Punta ka ng Amerika, give me 15,000. Okay ako. Mag-save na ako for...

Kung makuha ni Bong 'yan, six years siya? Ang tagal niya. [laughter] Di ba gikwentuhan kita? Compute for you? Sabi ko, six years ka. You just do your duty, perform another six years. That's 12 years. [applause] Wala kang problema magtrabaho.

So alagaan mo at saka 'yung tao. Unahin mo ikaw alam mo. Let me explain bakit. Kasi ako galing sa mahirap. Migrants kami dito. It just so happened that the Lord was good, kind to my family. Naging governor tatay ko. Pero p\*\*\*\*\* i\*\*, imagine mo, 1948 sa Davao. 'Bat hanggang ngayon wala kaming problema sa lupa. Despite the fact na ang tatay ko, 'yang Bonifacio circle, Pagatpatan niyan --- wetland.

Nasa wetland 'yan papuntang [unclear]. And to think that my father was governor, and yet kami wala. Kanya-kanya kami.

'Yung bahay ni Honeylet, diyan na ako sabi ko, mamamatay. I will stay there. When I retire. Hindi ko na kailangan ng bahay na malaki.

I mean we have afford enough. Alam mo ito, babaeng 'to maging milyonarya 'to. Ang tiyaga. At marunong mag- develop ng... 'Yan pera 'yang pinag- uusapan ngayon. [laughter]

Eh ikaw ba naman, papasok ka ng meat tapos anak ka ng --- ay asawa ka ng mayor, meatshop ka. Eh 'di siyempre 'pag marinig ni Gaisano. "O sige iyo na 'yan." O si NCC naman. "O iyo na 'yan lahat." Eh talagang yayaman ka. [laughter]

Sabi mo maglagay ka diyan doughnut, "Oo, okay lang." Kung 'yan ang sabihin ninyo na kung bakit... That is the kind of arrangement that may have contributed to your dirty minds. 'Yan yan. 'Yan ang totoo.

Because also hindi sila makasabing hindi. Pero kaibigan ko lahat 'yan. James Gaisano, matagal na. Kami na 'yung... Magkasama pa kami sa --- ginagawa 'yung island hotel diyan noong kidnapping.

Ginagawa pa 'yan madalas sa looban. Kaming dalawa sa... Si Henry Lim, puro kaibigan eh. Kasi laking Davao ako. Tapos tubo... So lahat kami, akala ng mga p\*\*\*\*i\*\*\* itong mga...

Kita mo diretso sa impiyerno lahat. [laughter] Eh ayaw ninyong maniwala eh, gusto ninyong malaman kung saan ka ga--- kami dito 'pag nagkaka-pera kami. Ah, corruption 'yan kasi mayor -- - eh p\*\*\*\*\* i\*\*\* ninyo.

Ganon akala ninyo? P\*\*\*, anong akala ninyo ang tatay ko hindi marunong maghanapbuhay?

Bong made na 12 years. Hawakan sabi niya, ibinigay sa kanya health, tama na 'yan. Health committee. Good choice. Alam mo sa karamihan diyan, 'yung mga [unclear], patay na 'yan pagdating ng ospital. Public or private hospital, ibigay sa iyo.

Pagdating ng mga... Sabi ko nga iyong --- taga-Cotabato, taga-bukid. Alam ninyo ba 'yang ginawa --- alam ba ninyo ang ano sa buhay?

'Pag ang tatay, sa bukid ha, nagkasakit at dalhin sa hospital, ang pamilya niyan dadalhin 'yan doon sa hospital. Kaya 'pag 'yan matutulog diyan siya doon sa emergency room, hindi pa nagbago 'yang emergency, nandiyan lang sa...

Kaya minsan nandiyan ako, hindi ako nagpapa-hero but that --- maybe that's one of the reasons why mabilis akong mag... I can... Ano bang Bisaya nito?

Tugkad. I can fathom the deep --- 'yung pinakailalim ng ano ng tao. Kaya minsan nandiyan ako, barangay captain patay, inabot. Patingin ako kung nandiyan 'yung mga bata -- 'di ba may mango tree diyan, 'yung sa emergency noon?

Diyan sila natutulog, may [inaudible]. Kung wala akong magawa dito para akong inutil. Mayor ka hindi ka talaga ano...

So until now buhay 'yan. Nandito 'yan sila ngayon. Niyaya ko lahat. Saan Sammy Uy? Sam, nandito?

'Yan si James Gaisano, si... Basta lima 'yan silang milyonaryo. Ako ang nag-blowout. Sabi ko sa kanila, "Kumain kayo kasi hindi ako basta basta mag-blowout, wala akong pera. Pero ngayon order kayo kung ano ang gusto ninyo."

Ito si Sammy, the ever cynic. Sabi, "Uy, so ano gusto ninyo? Kain lang kayo. Order, ano gusto ninyo? 'Yung pinaka-mahal."

Sabi ko, busog na? O sige, 'yung --- kayong lahat dito magsakay sa akin. Nandiyan 'yung... Pati 'yung likod i-ganon ninyo. "Sir, saan tayo?" Relax.

Punta kami doon sa Davao Hospital. Sabi ko sa kanila, "Tingnan mo ang tao. Tingnan mo, tingnan mo. Hindi na kayo nahiya? T\*\*\* i\*\*\*, karami-raming pera.



Sabi kaagad ni James, "Ah, hindi man kami pumupunta dito, mayor." [laughter] Sabi ko, "Kaya nga eh. Gusto ko kayong ayain ngayon. So nakita na ninyo. Hindi na kayo nahiya?"

"Ah, hindi naawa kami." O 'yun pala eh. Sabi ko, "Diyon sa across city-owned property, may parang gym diyan. Sabi ko gusto ko, na 'yang matulugan 'yung mga bantay. Kasi sa bukid walang magbantay sa kanila. Walang yaya 'yan, walang..."

'Yang nipa hut na 'yan, dala-dala niya 'yan tapos 'yung --- the contamination, pagpasok ng isa, 'yung anak na naman niya. 'Yang anak na naman niya.

So sabi ko gawa tayo. Alam mo ang unang nag-donate? James Gaisano. "Ako ang bahala sa steel." Tapos sabi ko, ikaw Sam. In two months' time, tapos. [unclear] house 'yan. Gasto 'yan nila.

Hindi ako nag... "Hindi naman ako nagpunta dito. Hindi ko man alam." "Kaya ngayon itinuturo ko sa iyo. Hindi ka ba inaabot ng hiya? Karami mong pera." Alam mo si James Gaisano, ganun 'yan pati Sammy Uy. Kuripot numero uno 'yan. Pero 'pagka 'yung for a cause, 'yung kapwa-tao, medisina... Alam mo one time, alam nitong military. Nagkakampanya ako, vice mayor na ako. Nakita ko doon sa --- ayon mga --- 'yung mga... Bong, tignan mo nga 'yan.

'Yang mga ospital sa bukid, mayroong mga doktor pero p\*\*\*\*\* i\*\*\*, walang medisina 'yan. Wala lahat. So nagkakampanya ako, nakita ko 'yung bata puro nana. Nabuhusan siyang kerosene. Dumidikit na 'yung... T\*\*\*\*\* i\*\*\* sabi ko.

Sabi ko, "Doc, ano ang kailangan?" Sabi niya, Furacin pati antibiotic, bombahan namin 'yan. Wala eh, Furacin for burns. 'Yung isang... Pagbaba ko, punta ako kay Sammy sabi ko, "Sam, ganito 'yon."

The next day balik ako. P\*\*\*\*\* i\*\*\*, natsambahan ako ng NPA. Tinutukan talaga ako ng M14 dito. Ang pumasok sa isip ko, Bong, huwag ka ng manganak. 'Yung nasa tiyan ni Elizabeth, Sebastian. Doon ang nakita ko talaga, basta ganoon 'yan. You get to experience every while, ang makita mo 'yung pulang --- not danger, not death --- ang makita mo 'yung --- p\*\*\*\*\* i\*\*\* pamilya.

Sabi ko kawa... Sa isip ko, kawawa ang bata. Hindi man lang makakita ng tatay. Kaya sabi ko sa kanila, "I am prosecuting you because may kasalanan kayo sa batas. Now if you are going to kill me, kill me. But let the world know na pinatay ninyo ako dahil sa trabaho ko. Okay na sa akin 'yan." Sabi ko, "Mamatay man lahat ng tao. Walang problema 'yan."

Eh siyempre usap tapos pumasok na... Alam naman nila na malapit talaga ako sa Diyos. Binitawan nila ako. So pagka-mayor ko, bumalik ako sa bukid. [whistles] "Halika, halika, halika, p\*\*\*\*\* i\*\*\* ninyo. [laughter]

"Mayor wala mang... Hindi naman tayo talaga kalaban." Dito 'yung na-mayor na ako. Wala ng nangamatay na pulis. It stopped. Kasi sabi ko kapag hindi --- pinapatay ninyo pulis, sundalo ko, mag-aaway talaga tayo. 'Pag binaril ninyo at 'pag makita kita, babarilin ko talaga kayo dito.

Either huwag na kayong pumasok sa siyudad ko or stop it. And that start it.

Tingan mo walang patayan nung mayor ako, wala na, not a single assassination. Pero ito namang mga intelligence, nagdududa sa akin. P\*\*\*\*\* i\*\*\*, bakit itong si Duterte labas at pasok sa bukid. Siguro nagde-deliver ito...

Alam mo ang nanghihingi sa akin, si Parago. Ang pu --- paborito niyang hingiin kay Bong, sigarilyo. Sabi ko, "Bong, bigyan mo na, hindi lang isang ream, isang karton. "

Kasi minsan --- ito sabihin ko na sa inyo, sa mga military, gusto ni Parago bumaba kasi masama na ang ano niya...Tapos inassess ko, p\*\*\*\*\* i\*\*\* 'pag natyambahan ito, kasama na 'yung pinatay na 'yun na company commander ng Alpha, company diyan sa bukid. Mga tatlo yata.

Papatayin talaga ito. So sabi ko, "Bong, hanapan mo ng paraan." Ito si Bong, 'yung aming mobile X-ray kunwari doon sa bukid para sa barangay. But along the way, nagpara 'yan tapos kinunan si --- in-X-ray si Parago ganun, blood. Doon ko nalaman na may cancer siya pati... Kaya sige hingi sigarilyo. Sabi ko, "Bong, bigyan mo." [laughter]

Doon ko nalaman may diabetes siya tapos.. Pagbaba niya hindi alam ng... Hindi alam ng talaga ng dalawang anak pati 'yung mga NPA. Kaya ako, kung mag-akyat ako, hindi ako papatayin niyan. Wala akong silbi kung patay sa kanila. And just like the --- my Moro brothers and sisters. Ano mang makuha ninyo kung patayin ninyo ako? Nothing. At saka 'yang mga black propaganda.

Eventually, the truth will come out. Sigurado 'yan. Magsabi ka anak ko 14 years old, drug lord. Sinobrahan nila ang script. So it was so incredible. May isang word pa diyan eh na wala nang maniwala. Sinobrahan kasi nila.

O ngayon nag-surface na si Bikoy. Trillanes is one guy who's a shame. Pati 'yang Magdalo na sumunod sa kanya. God... T\*\*\* i\*\* kayo. Pinaaral kayo sa PMA. Kahit medyas, sapatos ninyo, t-shirt, pagkain, lahat gastos ng tao. Then you have a gall to stage a mutiny and after that because the President was so unpopular nanalo ito si Trillanes. At anong ginawa mo? Mukha kang...

Binaboy mo ang Senado. And you used that power to run after people. At ikaw ngayon... 'Di alam ng mga sundalo, hindi nila alam na karami mong kotse tapos karami mong properties na nakalista sa ibang tao. Ikaw 'yung number one nanggagamit ng tao. Lalabas rin 'yan. Kaya sabi ko walang hiya ka, hindi ka lalaki.

Maski sinong magtanong, maski... Tanungin mo 'yung mga bakla. Tanungin mo bakla, kita si Trillanes, "Ano 'yan si Trillanes? Lalaki o babae?" [laughter] Hindi ako. I will not add. Magtanong lang kayo ng bakla na kaibigan niyo. Tapos tanungin mo, "Ano 'yan si Trillanes?" You'd be surprised. 'Pag --- tanungin mo 'yung mga bakla. Maski sinong bakla. May sabihin sa'yo 'yan. Ganun ka. P\*\*\*\*\* i\*\* mo. Walang hiya ka na pati pamilya, pati mga bata isali. And you think... Gusto mo pang hamunin 'yung pulis pati sundalo. Eh kung nagkapatayan doon...

Pagkatapos... Alam mo kung ano? Everytime na si Trillanes --- kasi PMAer, PMAer. Ginagamit niya 'yung pagka-PMAer niya. Loko-loko ka. Gastos ka ng tao. Hindi sa akin eh, buong bayan.

Huwag ka magsalita nang ganun. T\*\*\* i\*\* mo. Libre ka. You got your education from the pocket of the people, kayong Magdalo. Remember that. Ka walang hiya ninyo tapos mag-stage kayo ng mutiny kasi ayaw niyo si Gloria. Oo, sinabi ko sa kanila. Ito ha last. Ayan si... [Nandoon ka man]

Minsan, nagalit ako kasi sa Nayong Pilipino, b\*\*\*\*\* s\*\*\* ko lahat. May pinili ako na mga tao tapos they allowed in a contract, without a bidding, magtayo ng gambling inside the Nayong Pilipino. P\*\*\*\*\* i\*\*, sabi ko anong... Hindi pa Pilipino ang kapitalista and a gambling place at inside the Nayong Pilipino. Kaya talagang I fired all of them. Mainit ang ulo ko.

Pagdating ko doon sa command conference, nandiyan sila General Morales. Pinaka... May tinulak sa akin si Dominguez. Tapos, nakita ko doon ghost deliveries ng AFP. 'Yung medisina para sa mga sundalo. P\*\*\* pumutok ako.

Kaya ginawa ko --- so sabi ko, kung ganito lang pala kayo, tingin ninyo sa aking administrasyon, eh wala akong silbi. Sabi ko, kung mag-tindig kayo sa Army, Navy, Air Force, pati si Albayalde, if you stand up together now, I am resigning. Sabihin ko sa labas, mag-resign na ako. Sabi ko, ngayon na bababa na ako. Huwag na kayong mag-coup d'etat-coup d'etat. Sayangin lang ninyo 'yung pagod ninyo. Ayaw ninyo ako? Sabihin ninyo bababa ako.

'Yan sila, military nandoon. Sabi ko talaga, takut-takutin ako na... Bakit ako... Sabi ko, magdala ka ng sundalo. But 'yung sundalo ko doon sa likod, 'yung sa kampo ng --- iisang libo rin 'yon eh. Sige mag-barilan kayo.

Hindi tama 'yang ginawa na every president. Kung ayaw ninyo, magbaba ako. Bakit kayo magbarilan? Hindi ako papayag na 'yung PSG magbarilan, kalokohan. Bakit... Tawagin ko sila. Ayaw ninyo ako? Okay. Uwi na ako. Sige... 'Yung babae na ang presidente niyo. Kung mahusay siya eh di wala akong ano --- wala akong ano... Tatakutin ako ng coup d'etat. Ah kalokohan 'yan. I can say, you just...

Sabihin mo, "Mayor, mag-kape tayo. Mayor, ayaw na namin sa iyo kasi..." Okay lang. Huwag na 'yung sabihin na corruption kasi wala talaga.

Hindi ako pumapayag ng corruption. If I --- pagbalik ko meron... Ang kinuha kong chairman sa MWSS, si Dick Morales, Dick. Kaya lang maputi, malikot ang utak niyan. Pero try niyo. 'Yon 'yung sundalo na RAM na nahuli sa Malacañan. Rebelde pala. I think si... 'Yan 'yung nasa TV na sinampal si Imelda. Taga-Davao 'yan pero ano 'yan... Walang nakatira... Si Dick...

So 'yan. So ayan si Bong. I'm just telling you how to do it properly. Panahon na. Next president, nandiyan ka pa man. Huwag kang pumayag na magpatayan. P\*\*\*\*\* i\*\*. Sabihan mo 'yang presidente umalis ka na lang. Hayaan mo na sila mag-usap. Let them choose. Kung magka-l\*\*\*\*\*-l\*\*\*\*\*, sabihin ninyo: Ah t\*\*\* i\*\*, inyo 'yan ha. Hindi akin 'yan. It's your choice to the military and the police, not mine. Ganun lang kasimple 'yan.

So ikaw Bong, six --- wow six years. Alam mo, you just avoid... 'Yang --- sundin mo lang 'yung style ko. Huwag lahat kasi nandito man 'yang --- nakinig man si [Malou?] pati si... [laughter] Ganun. So hindi kayo nagkamali. I'd like to thank you for voting kay Bong. Talagang ano... [applause]

Kasi nga naman hindi na kailangan eh. Hindi ko naman sinasabi na... Eh may pera eh. La Salle graduate 'to. Akala kasi nila probinsyano na probinsyano.... La Salle graduate 'yan tsaka may pera.

So wala siya diyan sa mga --- Bisaya, mag-daginot. Ano bang daginot sa Tagalog? [crowd: tipid] Hindi ma --- to scrape the bottom of the barrel just to... Sabagay, daginot. Kasi may pera.

But it's not [unclear] na ang tatay niya --- kalaki ng lupa kaya nito. Ito ang haciendero sa totoo lang. Ito ang haciendero. Sinong taga-Lupon dito? Ay kalaki ng kuwan. Number one ang pamilya nila. Number two si ano Almario. He can afford it because he has money to bring the girls outside of Davao Oriental.

Daghang salamat ug maayong gabii. [applause]

--- END ---

Source: PCOO-PND (Presidential News Desk)